

Κλέβουν περιουσίες στην Πόλη

[ΠΑΝΟΣ ΜΠΑΙΛΗΣ](#)

Τούρκοι εξαναγκάζουν Έλληνες ιδιοκτήτες ακινήτων, να πουλήσουν όσο - όσο

Στην αρχή και σε συνεργασία με υπαλλήλους στο Κτηματολόγιο εντοπίζουν τις ελληνικές περιουσίες που έχουν εγκαταλειφθεί, κυρίως μετά τις απελάσεις του 1964. Στη συνέχεια, Τούρκοι αγοραστές εντοπίζουν τους κληρονόμους, τους οποίους εξαναγκάζουν είτε με απειλές είτε με επαγγελματίες καταληψίες να πουλήσουν όσο - όσο.

Με τον τρόπο αυτό την τελευταία 20ετία χάθηκαν εκατοντάδες ακίνητα των Ελλήνων που ζούσαν στην Κωνσταντινούπολη, ενώ πολλά άλλα δεσμεύτηκαν με ενοικιάσεις για 99 χρόνια σε ανθρώπους της τουρκικής μαφίας, τα μέλη της οποίας βρέθηκαν (χωρίς ιδιαίτερες αντιδράσεις) να διαχειρίζονται έναν ανεκτίμητο θησαυρό σε συνεργασία με κτηματομεσίτες και με διαχειριστές μεγάλων περιουσιών, αλλά ακόμη και με Έλληνες δικηγόρους στην Πόλη και την Αθήνα.

Ο Τούρκος επιχειρηματίας άνοιξε το σακάκι του με τρόπο ώστε να φανεί το πιστόλι του. Ο κ. Μιχάλης Βασιλειάδης, ο οποίος ζει σήμερα στην Αθήνα, έκπληκτος διαπίστωσε πως ένα τμήμα της περιουσίας που του ανήκει έχει μπει στο στόχαστρο μιας ομάδας επιχειρηματιών.

Οι επιχειρηματίες θέλουν να αγοράσουν το οικόπεδο, αξίας περίπου ενός εκατομμυρίου δολαρίων, αντί ενός συμβολικού ποσού. Στο ακίνητο αυτό, που βρίσκεται στο Πομόντι μεταξύ Φερικιοϊ και Ταταούλων, κάποιοι αυθαίρετα έχουν κατασκευάσει τριώροφο υπόγειο γκαράζ. Ενώ στην επιφάνειά του υπάρχει δημοτική παιδική χαρά!

Ο κ. Βασιλειάδης αρνήθηκε να υπογράψει. Όμως είναι μεταξύ των λίγων που επιμένουν. Στη συντριπτική τους πλειονότητα οι κληρονόμοι των Ελλήνων που εγκατέλειψαν την Κωνσταντινούπολη δεν αντιδρούν. Απέναντί τους έχουν: Την τουρκική μαφία, η οποία συνεργάζεται και με Έλληνες. Την απροθυμία του τουρκικού κράτους να συνδράμει δικαστικά τους δικαιούχους. Τους καταληψίες, κατευθυνόμενους και μη. Το χάος που επικρατεί ως προς τον αριθμό των ακινήτων και βεβαίως την αδιαφορία του ελληνικού κράτους, το οποίο δεν έχει κάνει καμία καταγραφή και αποφεύγει να συστήσει μια επιτροπή από ειδικούς για την «παροχή συμβουλών στους δικαιούχους», αν και το αίτημα εκκρεμεί εδώ και χρόνια.

Μιχάλης Βασιλειάδης. Ο δημοσιογράφος που τόλμησε να αρνηθεί «προσφορές» αγοραστών διαπίστωσε από κοντά πως είχε να κάνει με σπλοφόρους, αποφασισμένους για όλα... Παρ' όλα αυτά, επιμένει να μην υποχωρεί

Σε ό,τι αφορά τις περιουσίες των ιδρυμάτων, εκτός των άλλων, έχουν παρατηρηθεί φαινόμενα κακοδιαχείρισης. Είναι χαρακτηριστική η περίπτωση του Βοσπόρου, όπου ακίνητα τα οποία θα ενοικιάζοντο αντί του ποσού των 2.000 δολαρίων, σήμερα ενοικιάζονται αντί 100 δολαρίων (!).

Αποφεύγουν τις περιπέτειες

Μπροστά σε αυτήν τη διαμορφωμένη κατάσταση, οι Έλληνες της Πόλης αναγκάζονται να δέχονται την όποια προσφορά, αφού δεν ελπίζουν σε κάτι καλύτερο και αποφεύγουν να προσφύγουν στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για να μην μπουκωθούν σε περιπέτειες. Στην Κωνσταντινούπολη αυτό είναι πλέον γνωστό και στις τουρκικές αρχές, αλλά και στη μαφία που εκβιάζει, όπως συνέβη και στην περίπτωση του κ. Βασιλειάδη, ο οποίος είναι ένας από τους 32 δικαιούχους. (Όσοι δεν είχαν παιδιά, άφησαν την περιουσία τους στους συγγενείς, ο αριθμός των οποίων αυξάνονται με τα χρόνια).

Στο Πέραν. Στον «ίσιο δρόμο» του Πέραν κανείς δεν ξέρει με ακρίβεια ποια και πόσα είναι τα σπίτια που ανήκουν σε Έλληνες. Η τουρκική μαφία θέλει να τα αγοράσει αλλά σε χαμηλές τιμές, αφού υποστηρίζουν πως η αξία των ακινήτων στην περιοχή δεν είναι μεγάλη

Μέσω του κτηματολογίου, οι ενδιαφερόμενοι βρήκαν τους κληρονόμους από τους οποίους ζήτησαν να υπογράψουν αντί του ποσού των 2.000 δολαρίων. «Εγώ παλαιότερα είχα αποποιηθεί πολύ μεγαλύτερη κληρονομιά. Δεν ήθελα να ασχοληθώ ούτε με το συγκεκριμένο ακίνητο. Μου ζήτησαν να υπογράψω για την πώλησή του. Έτσι, από περιέργεια πήγα στην Κωνσταντινούπολη και στο Πομόντι. Το οικόπεδο είναι γωνιακό, 740 τ.μ. μέσα σε κεντρικούς δρόμους. Δίπλα υπάρχουν 20όροφες πολυκατοικίες. Για τον λόγο αυτό, η αξία του ξεπερνά το ένα εκατομμύριο δολάρια.

Όμως οι Τούρκοι κατασκευαστές επιδιώκουν την αγορά με το χαμηλότερο κόστος, στηριζόμενοι στην κατάσταση που έχει διαμορφωθεί τα τελευταία χρόνια. Για να φύγουν οι καταπατητές χρειάζονται πολύχρονοι δικαστικοί αγώνες. Διασυνδέσεις στο κτηματολόγιο και τις ανάλογες υπηρεσίες χωρίς ποτέ να είναι κανείς σίγουρος για το αποτέλεσμα. Επιπλέον έχεις να κάνεις και με ανθρώπους αδίστακτους. Ικανούς για όλα...».

Όλα τα ακίνητα που έχουν εγκαταλειφθεί και ανήκουν στους απελαθέντες Έλληνες στην πλειονότητά τους έχουν καταληφθεί είτε από αστέγους είτε από ανθρώπους που αναπτύσσουν διάφορες δραστηριότητες. Σε αντίθεση με τους Αρμένιους, οι Έλληνες δύσκολα μπαίνουν στη διαδικασία διεκδίκησης. Πολλοί κληρονόμοι δεύτερης και τρίτης γενιάς πολλές φορές δεν γνωρίζουν τι τους ανήκει.

Το πρόβλημα αυτό αναλαμβάνουν πλέον να το λύσουν οι επιτήδριοι, «οι άνθρωποι της μαφίας» όπως λένε στην Κωνσταντινούπολη, με σκοπό να το αγοράσουν οι ίδιοι. Για την κομπίνα χρειάζεται ένας υπάλληλος ο οποίος έχει πρόσβαση στο Κτηματολόγιο, ένας Τούρκος δικηγόρος και όπου χρειάζεται και αστυνομικοί ή και κάποιοι μπράβοι οι οποίοι αναλαμβάνουν τη βρώμικη δουλειά.

Στην αρχή μέσω του κτηματολογίου εντοπίζουν τον ιδιοκτήτη του ακινήτου που τους ενδιαφέρει. Τους εντοπίζουν μέσω του τουρκικού προξενείου για όσους ζουν στην Ελλάδα ή ακόμη και σε συνεργασία με Έλληνες δικηγόρους. Υπάρχουν και περιπτώσεις όπου τα εγκαταλελειμμένα κτίρια καταπατούνται και στη συνέχεια εκδίδονται ψεύτικα χαρτιά από το υποθηκοφυλακείο και πωλούνται νόμιμα. Μια τέτοια περίπτωση αποκαλύφθηκε με την περιουσία της οικογένειας Σιδερίδη. Λόγω όμως του μεγάλου αριθμού των ακινήτων (περίπου 100) αναζητούνται οι νόμιμοι κληρονόμοι.

Ο εντοπισμός των δικαιούχων

Μετά το 1988, σύμφωνα με παράγοντες του υπουργείου Εξωτερικών, κλιμάκια των τουρκικών μυστικών υπηρεσιών, δικαστικοί και δικηγόροι είχαν αναλάβει των εντοπισμό των δικαιούχων. Μάλιστα, με την παρότρυνση του τουρκικού προξενείου οι Έλληνες θα μπορούσαν να διεκδικούσαν τις περιουσίες τους. Διεκδίκηση όμως σήμαινε πώληση του οικοπέδου ή του σπιτιού σε εξευτελιστικές τιμές.

Μετά το 1988 Τούρκοι δικηγόροι πηγαينوέρχονταν στην Ελλάδα και με ένα πληρεξούσιο η υπόθεση έκλεινε. Ο κληρονόμος εισέπραττε ένα συμβολικό ποσό (συνήθως δεν ξεπερνούσε το 1% της πραγματικής αξίας) και παραιτούνταν της περιουσίας τους στην Κωνσταντινούπολη. Το επιχείρημα των Τούρκων δικηγόρων (σε έναν απαγορεύθηκε η είσοδος στη χώρα μας) ήταν απλό και πειστικό: «Το σπίτι σας το έχουν καταλάβει άστεγοι. Να τους διώξετε εσείς δεν μπορείτε. Αλλά και αν αυτό γίνει, ύστερα από πέντε χρόνια δικαστικών αγώνων θα έχετε ξοδέψει τόσα όσα δεν αξίζει το σπίτι».

«Τις είχαμε ξεγράψει»

Όπως υποστηρίζουν οι Κωνσταντινουπολίτες που ζουν στην Αθήνα, «έτσι κι αλλιώς, τις περιουσίες τις είχαμε ξεγράψει. Ό,τι πάρεις καλό είναι». Με αυτή τη λογική την τελευταία 15ετία έχουν πωληθεί εκατοντάδες σπίτια, ενώ πολλά έχουν ενοικιαστεί για 99 χρόνια.

Στις αναβαθμισμένες περιοχές της Κωνσταντινούπολης, στη Χάλκη και φυσικά στην Πρίγκηπο, η τουρκική μαφία έχει απλώσει τα δίκτυα της. Μάλιστα στη Χάλκη ο τοπικός αστυνομικός διευθυντής κατέλαβε ο ίδιος σπίτι, αλλά στη συνέχεια και ύστερα από έντονες αντιδράσεις αποχώρησε.

Οι κάτοικοι των περιοχών (Πρίγκηπος, Χάλκη, Βόσπορος) έχουν καταγγείλει ότι ξέσπασε πυρκαγιά σε σπίτια που έχουν κριθεί διατηρητέα.

Μόλις άρχισε η επίσημη καταγραφή

Κανείς σήμερα δεν είναι σε θέση να πει ακριβώς ποια είναι η περιουσία των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης, αλλά και των ιδρυμάτων. Τώρα έχει αρχίσει από την πλευρά του προξενείου η καταγραφή των περιουσιακών στοιχείων.

Είναι χαρακτηριστικό ότι ακόμη και σήμερα δεν γνωρίζουν πόσες είναι οι ελληνικές κοινότητες. Πριν από έναν μήνα είχαν φθάσει στοιχεία για 42. Τώρα ο αριθμός έφθασε τις 60, ενώ όπως γράφει ο Αλέξης Αλεξανδρής υπάρχουν 106 κοινότητες. Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν καταγραφεί κατά καιρούς, μόνο η περιουσία του Ιδρύματος Μπαλουκλή (πρόκειται για το πλουσιότερο ομογενειακό ίδρυμα) ανερχόταν σε 12.000.000 δολάρια.

Με τις απελάσεις του 1964 δεσμεύθηκαν περίπου 2.900 ακίνητα, συνολικής αξίας 500 εκατομμυρίων δολαρίων. Το σωματείο απελαθέντων υποστηρίζει ότι στους Έλληνες ανήκαν 10.000 ακίνητα.

Εκτός των ιδιωτών, υπάρχουν τα Ιδρύματα Μπαλουκλή, Ορφανοτροφείο Πριγκήπου, Πατριαρχική Μεγάλη του Γένους Σχολή, Ιωακείμειο Παρθεναγωγείο και Ζάππειο Παρθεναγωγείο.

Άγνωστος είναι ο αριθμός των ακινήτων που έχουν περάσει στο τουρκικό δημόσιο. Ο κ. Παναγιώτης Μάντικας, ο οποίος ασχολείται με ανάλογες περιπτώσεις, σε συνεργασία με Τούρκους δικηγόρους έχει καταφέρει, όπως λέει, να έχει δικαιωθεί σε περίπου 400 περιπτώσεις. Σύμφωνα με ανεπίσημα στοιχεία, από το 1988 και μετά έχουν πωληθεί περίπου 2.000 ακίνητα.

Ανεκτίμητη είναι η κοινοτική περιουσία. Παλαιότερα, προκειμένου να παρακαμφθούν τα προσχώματα που προέβλεπαν οι Τούρκοι, πολλές περιουσίες που ανήκαν σε κοινότητες γράφονταν σε ονόματα ιδιωτών, διαχειριστών. Έτσι πολλές περιουσίες μετά τον θάνατο των διαχειριστών πέρασαν στα χέρια των κληρονόμων τους, με αποτέλεσμα να χαθούν σπίτια και οικοπέδα μεγάλης αξίας.

Συρρικνώθηκε δραματικά η ομογένεια της Πόλης

Από το 1923 η τουρκική πλευρά αρχίζει συστηματικά να ασκεί πιέσεις, με στόχο τη μείωση του αριθμού των Ελλήνων της Πόλης και την κατάσχεση των περιουσιακών τους στοιχείων. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία, το 1923 η ομογένεια της Κωνσταντινούπολης έφτανε τις 110.000, ενώ σήμερα ο αριθμός τους έχει συρρικνωθεί στις 2.000 έπειτα από συγκεκριμένες ενέργειες του τουρκικού κράτους:

- Το 1926 με τον νέο Αστικό Κώδικα απαγορεύεται στα μειονοτικά ιδρύματα να αποκτήσουν νέα ακίνητη περιουσία είτε με αγορά είτε με μορφή δωρεάς ή διαθήκης.
- Το 1942 σε όλες τις μειονότητες (νόμος 4305) επιβάλλεται ο φόρος περιουσίας (Varlık Vergisi) με πρόσχημα τις πολεμικές ανάγκες. Ο φόρος καθορίζεται αυθαίρετα σε μεγάλα ύψη, με την υποχρέωση να καταβληθεί μέσα σε 15 ημέρες χωρίς δικαίωμα ενστάσεως. Όσοι δεν είχαν τη δυνατότητα να πληρώσουν εξορίστηκαν στο Ασκάλε, όπου πολλοί πέθαναν από τις κακουχίες.
- Το 1964 οι τουρκικές αρχές απέλασαν περίπου 12.000 Έλληνες. Την τριετία 1964-1966 συνολικά 48.000 Έλληνες εγκαταλείπουν την Κωνσταντινούπολη.
- Με το μυστικό διάταγμα 6/3801 του 1964 αφαιρείται από τους Έλληνες το δικαίωμα της ιδιοκτησίας και της κληρονομικότητας.
- Μετά το Νταβός, το μυστικό διάταγμα καταργείται και παράλληλα επιτρέπεται στους Έλληνες να πωλούν της περιουσίες τους.

TA NEA , 22/04/2002 , Σελ.: N14

Κωδικός άρθρου: A17319N141

ID: 314243